

Quant les campanes parlaven

- Segona -

16. TOC DE ROGATIVES

- aquell toc oblidat -

Veritablement el nostre poble sent la necessitat ineludible de tindre un "portaveu" qu'espargisca per tot arreu els fets i esdeveniments que cada dia se produixquen.

Aquest "programa" de festes —una vegada al any— i s'acabat. Puix, veritablement, no es prou.

Encara com la fulleta parroquial "Aleluia" té la delicadesa de donar algunes notícies de la població, perque d'altra manera no hi han velles, novelles ni de cap mena, de qu'hom arrive a saber-ho. Un amic realitza el seu "traspás" i vosté ni enterar-se.

Creent que les nostres narracions podien ésser interessants per algú qu'atre maniser o curiós, intentarem l'any passat recullir els distints tocs de campanes qu'es feien des de'l campanar.

El mateix títol que aquet es deia i un bon amic vingué a casa a donar-nos l'enhorabona per la tal idea i al ensemps dir-nos qu'un toc

dels qu'es tocaven, no havia eixit a la "palestra".

Si senyor, s'havia omitit el de Rogatives i... no es gens estrany qu'algún altre el deixem en el perol de l'oblit.

Altra cosa no podem fer.

Així es qu'esperant qu'alguna persona nos done notícies d'un nou oblit, direm qu'aquest de les Rogatives fá el setcé dels mentats.

Aquet "TOC" es feia ordinariament el dia 25 d'abril, festivitat de Sant Marc, que l'any properpassat feu el mil noucents que donava la seua ànima a Déu en el lloc de Bucoles, allà en Alexandria.

En el mateix día del any 590, l'Església instituí les Lletanies per mig de Sant Gregori el Gran, per aplacar la còlera de Déu —nosaltres millor diriem, per obediència a la seua justícia— i també per la festivitat de l'Ascensió del Salvador.

Sabut és qu'en els tres dies avants de la dita Ascensió —sempre en dijous— estan consagrats per l'Església a rogatives públiques i solemnes; a més a més qu'aquestes van acom-

panyades de dejunis i abstinències per a demanar a Déu se digne beneir els nostres bens en la terra i donar-nos satisfacció en les nostres necessitats.

Escomençaven el dilluns, continuaven el dimarts i acabaven el dimecres, vespra de la festivitat qu'es commemora.

El toc era amb la campana "d'Albat", i es feia amb tres campanades —tienc, tienc, tienc—, seguia la "Mitjana", també tres campanades —tenc, tenc, tenc—, i acabava la "Grossa", amb la seua majestuosa i sonora veu de —tonc, tonc, tonc—, i així sempre lo mateix fins unes deu o dotze vegades, per acabar amb el toc de repic en la "Mitjana" i "Grossa" com si fora per a missa cantada o del diumenge.

Les dites rogatives es feien amb processó per l'itinerari conegut vulgarment per "Cor del poble", ço és, eixint de l'Església anava pel carrer de Sant Joan; placeta del Rector o Mercat (avui del Sagrat Cor de Jesús); carrer del Angel, seguint pel de Sant Vicent, el de la Coscolla (ara de Santa Félix) i carrer Major (Cabdill o Caudillo), al temple, on s'acabava tota la lletania.

Podriem dir qu'es feien portant —sempre heu hem conegut— el senyor Rector, la Veracreu, on tenia en el centre o creuament dels dos braços, una llesqueta de fusta qu'era de la mateixa Creu que Crist des de la cima del Gòlgota, nos redimí del pecat en el primer Divendres Sant de la humanitat.

L'anecdota o cas curiós podria ésser que sempre tenia present el sagristà Miquel Alpuente Reyes —el tio Micalet— i és que anaven molts poquets fidels a les dites processóns: uns quatre o cinc homes d'edat major i uns quants xiquets, i també qu'al passar pel carrer de la Coscolla, sempre sonava el nom de "Santa Cecilia... ora pro nobis".

Al cantó d'eixe carrer vivia un germà del sagristà que li dien Cecilio i que fon per algú temps l'encarregat del rellontge de la façana de l'Església, fins qu'el dit menester passà al mateix sagristà.

Com a casos extraordinaris es recorden dos, mentres el primer mig segle XX o present i les dues vegades per remarcada i insistent sequia.

Aleshores es feien amb el permís del Ordinari de la Diócesis, ço és, del senyor Bisbe, i es portaren en la processó les reliquies de Santa Félix, màrtir, qu'anaven en una arqueta de fusta d'unes dimensions aproximades de quintze centimetres d'alt, per quintze també d'ample i uns trenta de llargaria.

Per la part de davant portava cristal que permetia vore les reliquies intercessores dels prec.

Ací tenim, doncs, un altra de les converses o comunicacions que nos donaven les nostres campanes que ja van parlant ben poquet.

VICENT GALLEGO I ORTS

